

Vikend na Bledu

Autor Administrator

...Ovaj golemi svijet, misteriozan, veličanstven, ovaj svemir pun tisuća tisuća sila, zakona, ljepota, dubina – koje li oćaravajuće slike! Koje li neizmjerne i rasipne darežljivosti! Kad tako unatrag gledamo, zahvaća nas žalost – to se nismo dosta divili tom prizoru, – to nismo promatrali koliko zaslužućda prirode, iznenađujuća bogatstva makrokozma i mikrokozma – ... (K.Wojtyła) Doista, najljep – i prizor kojega možete zamisliti, zbog kojega je vrijedilo doći – – predvorje raja – , kako je pisao sam Pre – ern...I na kraju poklon: Sonetni vijenac.

Link (galerija): <http://www.mojsvijet.hr/galerije/bled.htm>

Vikend na Bledu

A.B.

Stigli smo pred sam smiraj dana. Dva sata vožnje od Zagreba kroz zemlju Slovenaca i evo nas u hotelu Triglav na zapadnoj strani Bledskog jezera. Kratke formalnosti na recepciji i već smo u svojoj sobi s pogledom na jezero. Sve je u stilu s početka dvadesetog stoljeća, vjerojatno iz vremena Carstva, nekada – nje europske unije, lijepo i ugodno. S balkona puca impresivan pogled: jezero obrubljeno visokim gorjem s bajkovitim otoćem prekrivenim – umarkom iz kojega se nekako probija crkveni toranj; sa sjeverne strane na visokoj hridi vjećna straža zidina starih dveri, dok se na drugom kraju pokazuju obrisi modernih turistićkih zdanja gradića Bleda, a prema sjeveru, u pozadini, s nebom sljubljene, moćne i vjećno snježne Karavanke. Sva se ta rasko – , zajedno s plovećim purpustom nebosklona, najrazlićitijih oblika, zrcali na mirnoj povr – ini jezera pod posljednjim crvenkastozlatnim zrakama zalazećeg sunca. Doista, najljep – i prizor kojega možete zamisliti, zbog kojega je vrijedilo doći – – predvorje raja – , kako je pisao sam Pre – ern.

A shvatili smo to kao odrađivanje obveze: dobili smo tu priliku kao novogodišnji poklon. Valjda zaslužen. Ako ni zbog èega drugog, a ono zbog transmisije života. Bled je bio jedna od postaja maturalnog putovanja i vjerojatno višeg puta spominjan po dojmovima koji su bili nezaboravni, što je dovelo do ovakvog nastavka prièe. I ne samo to putovanje, bilo je i drugih, onih u mašini, kroz literaturu, koja se utisnu u memoriju i egzistiraju kao da su bila stvarna. „O Vrbo, selo drago, puno èara...“

Èemu pisati o ljepotama prirode? Pogotovo ako nisi kvalificiran za to. Jedan naš modernih mudrac“ reèe i ostade živ: „Mene priroda ne zanima. Priroda je glupa. Mene zanima samo èovjek i njegov intelekt, nejegova djela“. Meni je puno bliži drugi istinski mislilac, koji u svojoj posljednjoj poruci napisao (...)“Nije manje vrijedno radosnog divljenja sve što okružuje èovjekov put. Ovaj golemi svijet, misteriozan, veličanstven, ovaj svemir pun tisuæu tisuæa sila, zakona, ljepota, dubina – koje li oèaravajuæe slike! Koje li neizmjerne i rasipne darežljivosti! Kad tako unatrag gledamo, zahvaæa nas žalost što se nismo dosta divili tom prizoru, što nismo promatrali koliko zaslužuju èuda prirode, iznenaðujuæa bogatstva makrokozma i mikrokozma“ (...) [Link...](#)

Što bi se ovomu još moglo dodati uz prekrasne prizore uhvaæene okom fotoaparta pri šetni lijepo uređenim stazama pored Bledskog i Bohinjskog jezera? O Sloveniji? O Slovencima? Jesu li oni naš prijatelji? Ili nisu? Je li u redu njihova politika prema Savudriji i Piranskom zaljevu, prema ZERPU i Sv. Geri, prema dugovima Ljubljanske banke svojim štedišama, a hrvatskim građanima? Je li to pošteno? Nisam siguran. Kao što nisam baš siguran je li u redu politika naših vlasti, od prve do posljednje, prema svome narodu. Je li to ono što smo željeli, èemu smo se nadali? Da nam je postalo normalno to da jedni moraju kopati po kontejnerima za smeæe da bi preživjeli, dok drugi niti ne znaju što æe od bogatstva, koje najèešæe nije plod njihova rada. Je li u redu da smo rasprodali sve što nam je vrijedilo i da je u tijeku rasprodaja preostale ostavštine. Je li u redu da smo se zadužili kao Grèka, a da u isto vrijeme 300.000 ljudi nema posla, da mnogi rade a ne primaju svoju plaæu, da mladi ponovo vide izlaz jedino u napuštanju svoje zemlje, da je politička podobnost, odnosno stranaèka pripadnost postala normalan, besraman kriterij za dobivanje posla ili funkcije, što se i „u ona mraèna vremena“ jedopartijskog režima nije javno priznavalo, nego barem nekako kamufliralo u prihvatljivu formu. Je li za to svoje živote položilo preko 15.000 branitelja, nekoliko puta toliko ranjeno, sam dragi Bog zna koliko tjelesno i duševno obogaljeno? Sigurno, nije, ali...

Ne kvarimo ovaj trenutak, ovu bogomdanu ljepotu sumornim temama. Bit æe bolje. Sve æe to proæi, kao i tolike druge nedaæe koje su nas kroz povijest pratile. „Nigdar ni bilo da nekak nije bilo i nigdar ne bu bilo da nekak ne bi bilo...“ Slovenija za mene ostaje kao što je i bila, draga zemlja Prešerna, Vraza, Seliškara..., zemlja dobrih i vrijednih ljudi, a onima drugima, bez obzira kojemu narodu pripadali, koji nose dio odgovornosti za povijesna stradanja epskih razmjera, za tisuæe

kostura po tenkovskim rovovima, Hudim jamama i Koèevskim rogovima, od Bleiburga do Teznog i nadalje, neka dragi Bog bude milostiv, a današnjim vođama naroda, koji ponekada unose nemir i neprijateljstva među narode, neka prosvijetli pamet kako bi djelovali samo za opæe dobro. Ali, da ne bismo ostali na ovim preozbiljnim razmišljanjima i mraènim slikama, neka završetak pripadne velikom pjesniku Prešernu.

SONETNI VIJENAC

France
Prešern

Poet tvoj nov Slovincu
vijenac vije,

i plete ga od petnaest soneta,

da »magistrale«, što se triput sreća,

svih drugih skupa veže harmonije.

Izvire iz njega, u nj se
opet slije

po redu svaka pjesma iz tog spleta;

slijedeæa krajem prednje je zaèeta;

pjesnik je jednak vijencu poezije:

U jednu ljubav misli su
slivene,

i tamo gdje su noæu u san pale,

svaka se opet, kad dan svane, prene.

Ti si života moga
magistrale,

on glasit æe se kad ne bude mene,

rana je spomen on i tvoje hvale.

Mokre i cvjetne ruže
poezije

kažu to, što se usred grudi skriva.

Postalo mi je srce vrt i njiva,
gdje elegije ljubav sada sije.

Ti si im sunce. Na oknu te
nije,

ne da mi naæ' te, luèi mila, živa,
u glumištu, na šetnji, sreæa kriva,
ni tu gdje kolo plesaèa se vije.

Koliko puta ne mogu da
svladam

žud što me goni za tobom;
al krije meni se ta ljepota koj se nadam.

Oko mi u samoæi suze lije,
stog pjesme te što ti ih u èast skladam
iz kraja nisu gdje ih sunce grije.

I patnje su i plaè im
hrana bile,

Parnasa moga ružama: još ljuæe,
s ljubavi za te, suze su se vruæe ,

i s ljubavi za domovinu, lile.

Pregorke misli, da
Slovenac mile

ne ljubi majke u nj se nadajuæe,
da je žar tvoj raspalit nemoguæe,
gorèinu su u srce moje svile.

Želje i èežnje rodile su
veæe,

da s tvojim ime èut bi mi se smjelo,
da s domaæom se milom pjesmom kreæe;

da usnulo Slovenstvo
trgnem cijelo,

da vrate nam se opet èaši sreæe,
jaèahu ih da cvatu neveselo.

Jaèahu ih da cvatu
neveselo,

kao što, zavedena, ruža rana
nikne pod mladim suncem jednog dana,
ako joj malo nasmiješi se vrelo;

al brzo nagne glavu tužno
svelo,

kad naleti pred burom magla gnana
i otrovna se s neba sruèi slana,
pokrije brda snijeg i polje cijelo.

Ko sunce tvoje sjalo mi je
lice,
pogleda tvog sam pio zrake mile,
ljubavi cvati pružile su klice.

Al zrake sunca brzo su se
skrile,
na mrazu puste ostale su,
nièe, ura ih tamnih zatirahu sile.

Ura ih tamnih zatirahu
sile
sve dane tom, što te ti pjesme poje;
zarati oèaj i sve gnusno što je,
Erinije su ga se dohvatile.

Ko što je Orest kod Dijane
mile
dobio opet zdravlje duše svoje,
tako bi i od ljubavi se tvoje
smirile prsi, vjeðe vedre bile.

Razbježaše se sanje kratkoèasne,
ko nagla munja nadanje bje cijelo,
što tamnijom noæ uèini kad zgasne.

Ne bje mi od tad vedro
srce vrelo;
kako bi dakle pjesme bile jasne!

Lijepo, gle, cvijeæe zato im je svelo!

Lijepo, gle, cvijeæe zato
im je svelo

i rijetke su i slabe, krhke sjene,
sred ruševine tako zapuštene
cvjetaju ruže katkad neveselo,

što kopriva im mnoštvo
siše tijelo,

i divlje bilje to što tamo vene;
al èim u vrt, u lijehe ih zelene presadi netko,
cvasti poènu smjelo.

Tako bi blizu srca mog
kraljice,

tu blizu tebe, sunca im,
dobile moæe uvis rasti poezije klice;

želiš li da bi ljepši
cvijetak svile,

veselo gore uzdignule lice,
jasnog svog oka daj im zrake mile!

Jasnog svog oka daj im
zrake mile,

daj jasno gledat sjaj mi lica tvoga!

Tek njega štuje carstvo mraka zloga!

samo se njega plašio; e vjetra sile.

Popustit briga lanci æe
što cvile,

spast æe im tvrdo željezo zbog toga,

s pomoæu tvojom rane srca moga

zacijelit æe, ko da i nisu bile.

Bit æe mi tada opet vedro
lice,

nada æe ozelenjet srce svelo,

ustima dat glas sladak ko u ptice;

Oživjet æe mi s nova srce
vrela,

pjesama vedrih rast æe u njem klice

i vedrije æe nov cvijet gnati smjelo.

I vedrije æe nov cvijet
gnati smjelo,

ko ruže, kada mine zima huda

i proljet opet kaže svoja èuda,

i po drveæu prospe cvijeæe bijelo,

i izmami van pèelu sunce
vrela,

i pastir prije zore veæe vrluda,

u grmlju slavuj bigliše bez truda,

prirodi radost prožme biæe cijelo.

O, znam da nisu vrijedne
takve sreæe,
i strepnja da ti pjesma moja nije
dosadna, strah u srce moje meæe.

Nek bar te pjesme tvoja
milost grije,
kojim, da hladi rane si sve veæe,
poet tvoj nov Slovincu vijenac vije.

Preveo: Luko Paljetak

SONET

Mirisne, rosne ruže
poezije
otkrivaju što u srcu se skriva.
Srce je moje vrt i plodna njiva,
gdje sada ljubav elegije sije.

Ti si mi sunce. Al' mi
dano nije

pronađi te, o luđi, o vatro živa:

u kazalištu, ispod okna siva,

na plesu, i etnji. . . svud se lik tvoj krije.

Koliko puta od želje
poludim

u gradu nažem sresti te i prije,

no zalud lutam i uludo žudim.

Oko mi suze u samozi lije

i zato pjesme zbog kojih se trudim

iz kraja nisu u kom sunce grije.